

33. ການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນ ແມ່ນໃຜເປັນຜູ້ກຳນົດຢູ່ໃນຕະຫຼາດຂັ້ນໜຶ່ງ ແລະ ຂັ້ນສອງ?

- **ການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນໃນຕະຫຼາດຂັ້ນໜຶ່ງ:** ອີງຕາມ “ລະບຽບວ່າດ້ວຍການອອກຈຳໜ່າຍຮຸ້ນ”, ການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນທີ່ຈະອອກຈຳໜ່າຍໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ ແມ່ນບໍລິສັດອອກຈຳໜ່າຍຮຸ້ນຕ້ອງຮ່ວມກັບທີ່ປຶກສາດ້ານການເງິນດຳເນີນການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນທີ່ຈະອອກຈຳໜ່າຍໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ. ການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນດັ່ງກ່າວສາມາດກຳນົດລາຄາຮຸ້ນແບບຄົງທີ່ (Fixed-price Method) ຫຼື ສາມາດກຳນົດລາຄາຮຸ້ນແບບການດຳເນີນການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການຊື້ຮຸ້ນ (Book Building) ຫຼື ວິທີອື່ນໆທີ່ໄດ້ການເຫັນດີຈາກສຳນັກງານຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຫຼັກຊັບ (ສຳນັກງານ ຄຄຊ) ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ວິທີທີ່ນິຍົມໃຊ້ເພື່ອກຳນົດລາຄາຮຸ້ນໃນຕະຫຼາດຂັ້ນໜຶ່ງແມ່ນ ວິທີອັດຕາສ່ວນລາຄາຕໍ່ກຳໄລສຸດທິຕໍ່ຮຸ້ນ (Price to Earnings Ratio: P/E) ດັ່ງສຸດຄິດໄລ່ ລຸ່ມນີ້:

$$\text{ສຸດຄິດໄລ່ລາຄາຂາຍ} = \text{EPS} \times \text{P/E}$$

ໃນນັ້ນ, EPS (Earnings Per Share) ແມ່ນກຳໄລສຸດທິຕໍ່ຮຸ້ນ; P/E ແມ່ນອັດຕາສ່ວນລາຄາຕໍ່ກຳໄລສຸດທິຕໍ່ຮຸ້ນ, ຊຶ່ງສາມາດນຳໃຊ້ຄ່າ P/E ຂອງຂະແໜງການດຽວກັນເປັນບ່ອນອີງ.

- **ການກຳນົດລາຄາຮຸ້ນໃນຕະຫຼາດຂັ້ນສອງ:** ແມ່ນຜູ້ລົງທຶນເປັນຜູ້ກຳນົດ ດ້ວຍການສົ່ງລາຄາສະເໜີຊື້ ແລະ ລາຄາສະເໜີຂາຍເຂົ້າສູ່ລະບົບຈັບຄູ່ຢູ່ຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ (ຕລຊລ) ໂດຍຜ່ານນາຍໜ້າຊື້-ຂາຍຮຸ້ນ ຕາມຂອບເຂດເພດານຂອງ ຕລຊລ ກຳນົດ $\pm 10\%$ ຂອງລາຄາປິດໃນມື້ວານ. ຕົວຢ່າງ: ຖ້າລາຄາຮຸ້ນຂອງທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວມະຫາຊົນ ປິດມື້ວານຢູ່ທີ່ 7.000 ກີບ ຂອບເຂດລາຄາສູງສຸດສຳລັບມື້ນີ້ແມ່ນ $7.000 + (7.000 \times 10\%) = 7.700$ ກີບ ແລະ ລາຄາຕ່ຳສຸດແມ່ນ $7.000 - (7.000 \times 10\%) = 6.300$ ກີບ. ຜູ້ລົງທຶນສາມາດສົ່ງຄ່າສັ່ງຊື້-ຂາຍຢູ່ໃນຂອບເຂດລາຄາດັ່ງກ່າວ ແຕ່ຈະສົ່ງໃນລາຄາໃດແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ລົງທຶນເອງ.

ໂດຍທົ່ວໄປການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ລົງທຶນ ແມ່ນອີງໃສ່ບາງປັດໃຈ ຄື: (1) ອີງໃສ່ການວິເຄາະປັດໃຈພື້ນຖານ (Fundamental Analysis) ເປັນການວິເຄາະເພື່ອຊອກຫາມູນຄ່າທີ່ແທ້ຈິງຂອງຮຸ້ນໃນປະຈຸບັນ ເຊັ່ນ: ວິເຄາະສະພາບເສດຖະກິດ, ວິເຄາະສະພາບຂະແໜງການ ແລະ ວິເຄາະສະພາບບໍລິສັດ; (2) ອີງໃສ່ການວິເຄາະທາງເຕັກນິກ (Technical Analysis) ເປັນການວິເຄາະເພື່ອຄາດຄະເນແນວໂນ້ມລາຄາຮຸ້ນໃນອະນາຄົດ ເຊັ່ນ: ວິເຄາະເສັ້ນສະແດງການປ່ຽນແປງຂອງລາຄາ, ເສັ້ນສະແດງປະລິມານການຊື້-ຂາຍ ເປັນຕົ້ນ. ທັງໝົດນີ້ກໍ່ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນປະກອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງທຶນສາມາດຕັດສິນໃຈໃນການຊື້-ຂາຍໄດ້ຖືກຈັງຫວະ.